

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 10So/25/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 2013200657                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 16.03.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Igor Belko               |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:2013200657.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: Ing. E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX D. XXXX/XX, prechodne bytom XXX XX E. XX, zastúpený advokátom JUDr. Gáborom Szárazom, 064 01 Stará Ľubovňa, Garbiarska 20, proti odporcovi: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29. mája 2013 a č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. októbra 2013, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/106/2013 - 30 zo dňa 9. decembra 2013, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/106/2013 - 30 zo dňa 9. decembra 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29. mája 2013 a rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. októbra 2013, ktorým odporca zamietol žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nie je invalidný, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, ktorým namietal jeho nezákonnosť, nesprávnosť a nepreskúmateľnosť. Nesúhlasil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa v tom, že žalovaný správny orgán nezmeškal lehotu 60 dní, v rámci ktorej mal rozhodnúť o žiadosti navrhovateľa o invalidnom dôchodku, trval na tom, že Sociálnou poisťovňou, pobočka Trnava, mu bola nesprávne stanovená výška miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z dôvodu, že jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ovplyvňujú dve diagnózy, pričom hlavná diagnóza je M51, kapitola XV, oddiel E, položka 3, písmeno b/, kde je hranica miery poklesu stanovená od 20 % do 35 %,

a druhá diagnóza - Hypertenzia II. stupňa so zmenou na srdcovej komore, kde je miera poklesu stanovená od 15 % do 25 %. Podľa jeho názoru mu má byť priznaný invalidný dôchodok od podania žiadosti, t. j. od 02.10.2012 pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.04.2010 sp. zn. 4So/173/2009, z ktorého vyplýva, že doručenie neformálneho podania, ktorým sa žiadateľ domáha priznania dávky sociálneho poistenia alebo jej zmeny, je okamihom doručenia žiadosti o dávku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave zmeniť a rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29. mája 2013 a 22. októbra 2013 zrušiť a vrátiť odporcovi na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky označil dôvody uvádzané navrhovateľom za neopodstatnené a napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť ako vecne správny. Podľa jeho názoru posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by mali za následok spochybnenie úplnosti, objektivity a presvedčivosti predmetných posudkov posudkových lekárov a ktoré by prijatý záver v posudkoch spochybnili alebo vyvrátili. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporca za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo podľa neho nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto napriek návrhu navrhovateľky daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 16. marca 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 cit. zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 cit. zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený

zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní nebol sporný skutkový stav tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, t. j. že zdravotný stav navrhovateľa bol po podaní žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 16.05.2013 posúdený dňa 29.05.2013 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, so záverom, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa sú degeneratívne zmeny na medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím /M51/, kapitola XV, oddiel E, položka 3, písmeno b) /20-35 %/, odôvodňujúce mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 30 % bez zvýšenia percentuálnej miery za zistené iné zdravotné postihnutia, a teda navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou nie je vyššia ako 40 %.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posudzovaný lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava dňa 08.08.2013 a posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade, lekárske posudkom zo dňa 02.10.2013, ktorý na základe vlastného vyšetrenia a zhodnotenia odborných lekárskeho nálezov predložených navrhovateľom zistil, že u navrhovateľa boli pri hodnotení neurologického vyšetrenia zo dňa 11.10.2012 indikované bolesti driekovej chrbtice bez výrazných spazmov PVS, neboli prítomné hypotrofie svalstva ani poruchy citlivosti. Reumatologické vyšetrenie v oblasti chrbtice konštatuje len obmedzené úkony do strán, Lasseeque je pozitívny pri doťahovaní. V dokumentácii z kardiologického vyšetrenia zo dňa 28.05.2012 sa nachádza výsledok echo kg, kde je dobrá systolická funkcia, nie je rozšírená pravá predsieň, zistili sa len mierne zmeny na aorte a prejavy ľahkej pľúcnej hypertenzie. Bola konštatovaná artériová hypertenzia I.-II. bez závažných orgánových zmien. Vzhľadom na konštatovanú artériovú hypertenziu I.-II., suchosť spojoviek oboch očí a vyššiu hodnotu cholesterolu /hypercholesterolémia/ bola zvýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa naďalej ostávajú degeneratívne zmeny na medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím /M51/, kapitola XV, oddiel E, položka 3, písmeno b) /20-35 %/, odôvodňujúce mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 30 % so zvýšením percentuálnej miery za zistené iné zdravotné postihnutia o 10 %. Objektívnemu stavu maximálne zodpovedá stanovené percento miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Keďže v novom lekárske posudku bola zistená vyššia miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, bolo vydané nové zmenové rozhodnutie dňa 22.10.2013, avšak s poukazom na ustanovenie § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. bolo rovnako zamietajúce, nakoľko celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, aj so zvýšením pre iné zdravotné postihnutia, nie je sumárne vyššia ako 40 %.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že odporca nerozhodol o jeho žiadosti o invalidný dôchodok v zákonnej lehote 60 dní, odvolací súd dospel k záveru, že táto námietka je nedôvodná a v plnom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, ktorý uviedol, že doklad - záznam o uplatnení nároku o invalidný dôchodok spísaný dňa 02.10.2012 nemožno považovať za žiadosť navrhovateľa o priznaní invalidného dôchodku, nakoľko aj v samotnom texte tohto záznamu je uvedené, že záznam bol vyhotovený len ako potvrdenie o dátume uplatnenia nároku na invalidný dôchodok, keďže nebolo možné ihneď spísať žiadosť o dôchodkovú dávku, pretože bolo potrebné predložiť chýbajúce doklady.

Z ust. § 184 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, že dávkové konanie sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. Samotný záznam o

uplatnení nároku o invalidný dôchodok nemožno považovať za žiadosť v zmysle tohto ustanovenia.

Z ust. § 185 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, že za deň začatia konania sa považuje deň, kedy bola žiadosť doručená príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, resp. deň spisania žiadosti pobočkou.

Z pripojeného spisu vyplýva, že k spisaniu žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku došlo až dňa 16.05.2013, pričom rozhodnutie bolo vydané 29.05.2013, teda v zákonom stanovenej lehote 60 dní.

Druhé napadnuté rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. októbra 2013 vydané odporkyňou potom čo zdravotný stav navrhovateľa bol na základe jeho opravného prostriedku posudzovaný opätovne, zodpovedá zohľadneniu závažnosti ostatných zdravotných postihnutí vo forme zvýšenia percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Odvolací súd dospel k záveru, že k jej navýšeniu o 10 % došlo v súlade s ust. § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. a to o maximálne možnú mieru.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporca oprel svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporcu, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jeho právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľa (v podstate zhodnými ako uvedenými v odvolaní), a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku a na tieto odkazuje.

Navrhovateľ nepredložil žiadne iné dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporcu ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľa zhoršil, nič mu nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jeho zdravotného stavu.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporcu za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.